

Motion till riksdagen
2010/11: MJ265

av **Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M)**

Den skånska modernäringen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skånskt jordbruks konkurrenskraft.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förnybar energi i Skåne.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om den skånska landsbygden som bostadsort.¹

Fel! Okänt namn på

¹ Yrkande 3 hänvisat till NU.

Motivering

Skåne är sedan lång tid tillbaka starkt förknippat med matlagning och välrenommerade kockar. Den bördiga åkermarken ger en naturlig tillgång till kvalitativa råvaror. Regionen har följt med utvecklingen och i dag bedrivs det modern och nyskapande matlagning med inspiration från när och fjärran. De många symbolerna med Kalle på Spången, Ålagille, Mårten gås och den skånska ”spiddekagan” kompletteras nu med ett allt bredare utbud av sylt, marmelad, äpplen på alla de sätt och sparris. Detta är något att bevara och fortsätta utvecklas inte minst som del av turismnäringen. Att smaka på Skåne innebär att livsmedelsindustrin och det skånska jordbruket behöver ges förutsättningar för att leva och utvecklas.

Vi ser idag ett antal moln på den skånska himlen. Det gäller oftast svenska myndigheters tolkningar och implementeringar av olika beslut på EU-nivå. Till exempel hotas odlingarna av lök, morötter och ärtor på grund av att Kemikalieinspektionen stoppar användningen av vissa aktiva substanser tidigare i Sverige än vad motsvarande myndigheter gör i andra länder. Även implementeringen av vattendirektivet leder till en stor oro. Här är det viktigt att värnandet om vattnet sätts i relation till effekterna på såväl lantbruket som samhällsutvecklingen i övrigt.

Det är viktigt att värna ett svenskt konkurrenskraftigt jordbruk. En avreglering och marknadsanpassning av jordbrukspolitiken är nödvändig. Dessutom ska det inte vara möjligt för länderna inom EU att tillföra produktionen dolda subventioner inom ramen för en sådan avreglering. Det borde ej heller vara tillåtet att missgynna det egna landets produktion genom förtida avregleringar eller tullborttagande.

Därför är det angeläget att det tydliggörs vilka kostnadsdrivande svenska lagar, skatter och regler som finns och som minskar svensk och skånsk livsmedelsproduktions konkurrenskraft.

Behovet av en god kompetensförsörjning och arbetskraftstillförsel är också värt att uppmärksamma. Behovet av arbetskraft kommer sannolikt att fortsätta att öka inom näringen i takt med att enheterna blir allt större.

Skånskt jordbruk har trots allt goda förutsättningar att bli en än viktigare framtidsnäring. Här finns många duktiga lantbrukare och andra företagare som gör att livsmedelsproduktionen bedrivs med en hög miljöambition och med en god djurhållning. Det ger i sin tur livsmedel som kännetecknas av hög kvalitet.

Utöver framgångsrika lantbruksföretag finns ett stort behov av en framgångsrik livsmedelsindustri. Skånes geografiska läge ger utomordentligt goda förutsättningar för en sådan utveckling och tillväxt, inte bara för att producera livsmedel utan också för att säkerställa en ökad livsmedelssäkerhet. Skånes Livsmedelsakademi, Lantbruksuniversitetet på Alnarp och universiteten i Öresundsregionen är exempel på starka drivkrafter för skånsk livsmedelsproduktion.

En nyckelfaktor för livsmedelsproduktionen är volymen. Utan tillräckliga volymer kommer inte förädlingsindustrin att vara lönsam. Volymerna inom

Fel! Okänt namn på

animaliesidan närmar sig nu gränsen där det inte längre är möjligt att upprätthålla en svensk livsmedelsindustri och vi ser redan exempel på nedläggningar av skånska slakterier med resultatet att djuren måste transporteras allt längre sträckor till slakt. Det går att öka den skånska animalieproduktionen utan att miljön hotas, men för att uppnå det måste vi börja tala om jordbruket som en framtidsbransch.

På längre sikt måste också produktiviteten öka inom livsmedelsproduktionen. På politisk nivå kan detta uppmuntras genom förenklade regler och minskad byråkrati. Samtidigt borde lagstiftningen ta hänsyn till det milda klimatet i Skåne. Våra milda vintrar ger större förutsättningar för exempelvis ranchdrift för köttjursproduktion än i övriga landet. Då bör det synas i kravet på ligghallar och liknande.

Andelen småskalig produktion ökar på marknaden. Konsumenterna efterfrågar också mer och mer lokalt producerade varor, men reglerna för denna typ av produktion måste ses över och anpassas till det mindre företaget så att produktionen kan ökas utan att försämra konkurrensen mot andra företag. Gårdsförsäljningen av lokalt producerade produkter gällande allt från grytlappar från egenproducerad ull till whisky från egna odlingar måste ges förutsättningar att överleva.

Förnybar energi i Skåne

Klimatet och den ökade efterfrågan på förnybar energi har öppnat nya avsättningsmöjligheter för lantbruket. Skåniskt jordbruk har goda möjligheter att försörja både livsmedels- och energimarknaden med högkvalitativa produkter. Men konkurrensen hårdnar alltmer, och om vi vill ha en inhemsk bioenergiproduktion gäller det att säkerställa en likvärdig konkurrens för dessa företag.

Det skånska jordbruket har stora möjligheter att vara en resurs när det gäller produktionen av bioenergi. Vi ser nu hur det byggs biogasreaktorer som använder gödsel och slaktavfall som råvaror. För att denna produktion ska ges optimala förutsättningar behövs en utbyggnad av gasnätet, gärna i regi av små lokala entreprenörer. Om så sker kommer ett stort antal gårdsanläggningar att kunna byggas för förädling av gårdens restprodukter, t.ex. gödsel, halm och blast, vilket i sin tur minskar behovet av handelsgödsel.

Sockerbetan har länge varit ryggraden i den skånska växtodlingen, men nu är lönsamheten pressad. Även här finns en potential att utveckla produktionen. Genom att göra biogas på blasten, socker och etanol av betan så ökar utnyttjandet av denna gröda, och det stora maskinkapital som finns bundet i den skånska betnäringen får fortsatt användning.

Skånsk landsbygd som bostadsort

Om landsbygden ska vara ett gott alternativ till mer tätbefolkade trakter förutsätter detta att man upplever en social utveckling. Nyttänkande och alternativa

Fel! Okänt namn på

verksamheter är många gånger avgörande och bör därför uppmuntras. Landsbygden har plats för fler än enbart lantbrukare och fritidsboende.

Vägar av god kvalitet är många gånger avgörande för om det ska vara möjligt och ekonomiskt försvarbart att bosätta sig långt från tätorten. Vägnätet behöver förbättras. I delar av Skåne finns stora behov av att bygga ut på vägnätet men också av underhåll på det enskilda vägnätet.

Ridning har blivit en stor verksamhet för såväl enskilda som företagare. Många lever på att erbjuda fritidsmöjligheter till barn – och ungdomar. Andra i sin tur erbjuder turister och företag turridning, och andra åter föder upp hästar och driver ridskolor. Hästen är i dag en viktig pusselbit i det skånska landsbygdsföretagandet inom besöksnäringen.

Upplevelseturismen i Skåne är inte enbart kopplad till ridsport. På regeringens uppdrag genomfördes 2008 en opinionsundersökning på temat mat under semestern. Den visar bland annat att över 80 procent av de tillfrågade ser mat och upplevelser genom mat som en viktig del av semestern. Tre av fyra sade även att en matupplevelse på landsbygden kan vara ett semester mål i sig. Bevisligen utgör matupplevelser en väsentlig del av turistens upplevelse och det finns därför all anledning att ta vara på de möjligheter som detta innebär. Det kan leda till att fler kan bo och försörja sig i hemtrakten – detta samtidigt som livsmedelsproducenter, restauranger och det traditionella jordbruket får nya kunder och därmed en ökad möjlighet att försörja sig på sin verksamhet. Under den förra mandatperioden påbörjade regeringen initiativen ”Landsbygdsprogrammet” och ”Sverige – det nya matlandet”. Det är två välkomna satsningar som stimulerar näringslivet på landsbygden och vi ser gärna att arbetet fortsätter och fördjupas även under innevarande mandatperiod.

Vi ser även att allt fler familjer bosätter sig utanför men ofta i närhet av tätorten. Detta kan höja livskvaliteten men även skapa konflikter. Skyddsavstånd till övrig bebyggelse kan behöva ses över. En lösning kan vara att den som flyttar till en ny bostad anses ha accepterat de störningar som finns när man flyttar dit. Förutsättningar för en socialt hållbar utveckling på landsbygden måste ges för att göra det möjligt att kunna bo kvar på landet men är också avgörande för om fler ska attraheras av landsbygden och vilja flytta dit.

Sveriges regering är på god väg att skapa ett bättre företagsklimat och en bättre tillväxtpolitik. Skånsk livsmedelsnäring är en tillväxtmotor och kommer med ett bättre företagsklimat och likvärdiga spelregler inom livsmedelsnäringen att kunna spela en än mer aktiv roll än man gör i dag. Sverige behöver skånsk livsmedelsproduktion.

Denna motion ställer sig samtliga skånska ledamöter bakom.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 25 oktober 2010

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Jonas Jacobsson (M)

Anders Hansson (M)

Cristina Husmark Pehrsson (M)

Patrick Reslow (M)

Gunilla Nordgren (M)

Ewa Thalén Finné (M)

Thomas Finnborg (M)

Margareta Pålsson (M)

Hans Wallmark (M)

Kajsa Lunderquist (M)

Göran Montan (M)